

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

DEVELOPMENT OF ADDITIONAL COURSE CURRICULUM ON
BAAN HINTANG LOCAL KNOWLEDGE IN THE LEARNING AREA OF
THAI LANGUAGE FOR PRIMARY STUDENTS

Received: September 24, 2018

Revised: October 28, 2018

Accepted: January 9, 2019

ศศิพงษ์ ศรีสวัสดิ์^{1*}

Sasipong Srisawat^{1*}

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹Udon Thani Rajabhat University, Udon Thani 41000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: Penthai_88@windowslive.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนบ้านหินตั้ง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เอกสารประกอบหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความจากการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) สอนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard) การทดสอบที (t-test) ผลการวิจัย พบว่า

1. หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มืองคประกอบที่สำคัญ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ผังมโนทัศน์ หน่วยการเรียนรู้ และเอกสารประกอบหลักสูตรเพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง มืองคประกอบที่สำคัญ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้มี 3 ขั้นตอน คือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ชี้นสอน ชี้นสรุป โดยรวมหลักสูตรมีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.05) และแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวมมีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.04)

2. ผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนมีค่า ($\bar{x} = 30.56$, S.D. = 1.16) หลังเรียนมีค่า ($\bar{x} = 50.8$, S.D. = 1.18)

3. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ต่อหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.02)

คำสำคัญ: หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านหินตั้ง

Abstract

The purpose of this research were to 1) to create and find quality in the additional studies curriculum of Baan Hintang local knowledge of Thai language for primary students, 2) to test the curriculum in the additional studies curriculum of the Baan Hintang local knowledge of Thai language for primary students, and 3) to study the satisfaction of primary students towards the additional studies curriculum of Baan Hintang local knowledge of Thai language for primary students from 30 students. Research tools included 1) the additional studies curriculum of the Baan Hintang local knowledge of Thai language for primary students, 2) pretest, posttest, and evaluations of the students towards the additional studies curriculum of the Baan Hintang local knowledge, and 3) Satisfactory surveys of the students towards the additional studies curriculum Baan Hintang local knowledge of Thai language for primary students. The analysis used in this study includes the mean, standard deviation, and the t-test. The results were as follows:

1. In developing the curriculum for Baan Hintang local knowledge of Thai language for primary students has important components which are; the vision, the mission, the goals, expected desirable learning outcomes, course descriptions and the mapping of the concept unit, documentation and additional materials for Baan Hintang local knowledge curriculum. These include the academic learning management plan, essential learning times, expected learning outcomes, and learning activities divided into 3 parts; introduction, teaching, and conclusion. The overall quality of the curriculum was at high level

(\bar{x} = 4.24, S.D. = 0.05) Also, the appropriateness of the learning management plan for Baan Hintang local knowledge of Thai language was high level (\bar{x} = 4.43, S.D. = 0.04).

2. The results of the reading comprehension showed that after the usage of the curriculum there was a greater level of significance of .05 before using the curriculum the mean was at (\bar{x} = 30.56, S.D. = 1.16) using the curriculum the mean was at (\bar{x} = 50.8, S.D. = 1.18).

3. The students were satisfied in learning with the curriculum of Baan Hintang local knowledge of Thai language for primary students with an overall highest average of (\bar{x} = 4.26, S.D. = 0.02).

Keywords: Additional Course, Local Wisdom Bann Hintang

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิด วิเคราะห์วิจารณ์และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณีและสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (Thammasonthi & Sittisomboon, 2018)

รัฐบาลไทยให้ความสำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาและการพัฒนาประเทศน้อยมาก โดยเฉพาะในช่วงการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 6 ฉบับแรก (พ.ศ. 2504 – 2534) แต่จากปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาหาเสพติด ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาความยากจน ฯลฯ ทำให้นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) เป็นต้นมารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ซึ่งการดำเนินการของรัฐบาลนับว่าสอดคล้องกับสถานการณ์โลก เนื่องจากในปี พ.ศ. 2529 องค์การสหประชาชาติและยูเนสโกได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2531 – 2540 เป็นทศวรรษโลกเพื่อการพัฒนาทางวัฒนธรรม (Office of the National Education Commission, 1998)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ (Ministry of Education, 2010)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 เน้นความสว่นหนึ่งกล่าวถึงการมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ และการวิเคราะห์สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจเพื่อที่จะอ่านออกเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดหลักภาษาไทยไว้ในสาระที่ 4 เกี่ยวข้องกับสำนวนไทย หลักการใช้ภาษา เน้นให้ผู้เรียนทุกช่วงชั้นเข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไว้เป็นสมบัติของชาติ สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน (Ministry of Education, 2008)

การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดีขึ้น ผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงานนั้นส่วนหนึ่งในการประสบความสำเร็จได้มาจากการอ่าน โดยเฉพาะผู้ที่มีทักษะการอ่านได้เร็วและจับใจความได้ เข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตของตนเอง ดังที่ Khuhapinant (1999) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านว่า เป็นทักษะสำคัญในการเรียนภาษาของนักเรียนการแสวงหาความรู้ต่างๆ ซึ่งต้องใช้การอ่านทั้งสิ้น การศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษาทุกคนจำเป็นต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาเล่าเรียน ดังนั้น ผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน คือ อ่านได้มากและถูกต้อง ย่อมมีโอกาสในชีวิตหลายๆ ด้านมากกว่า ตลอดจนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วและทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในการอ่าน การอ่านที่เป็นพื้นฐานและเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาความรู้ คือ การอ่านจับใจความ เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานของการอ่านระดับสูง เช่น อ่านตีความ อ่านวิเคราะห์ความ การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการอื่นๆ เพราะผู้ที่จะเรียนรู้จนเข้าใจแตกฉานในเนื้อความจากตัวบทของศาสตร์แขนงต่างๆ นั้น จำเป็นต้องอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่อ่านนั้นถูกหรือผิด เหมาะสมหรือไม่อย่างไร สอดคล้องกับความคิดเห็นของ Muannin (1998) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้นและเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนบ้านหินตั้ง จังหวัดอุดรธานี ในส่วนของวิชาภาษาไทยมีการประเมินความสามารถด้านการอ่าน เกณฑ์การอ่านร้อยละ 50 ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.46 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ ปัญหาเกิดจากนักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามไม่ตรงประเด็น จับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแยกใจความหลักและใจความรองได้ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่างๆ ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย การประเมินตัวชี้วัดกลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนบ้านหินตั้ง ไม่ผ่านเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้ คือ ร้อยละ 80 (Baan Hintang School, 2017) ปัญหาด้านการอ่านจับใจความเป็นปัญหา

สำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขและพัฒนา เพราะปัญหาดังกล่าวจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา ซึ่งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยมีสื่อการเรียนรู้ที่มีน่าสนใจและสอดคล้องกับสภาพจริงของชุมชน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าจากผู้เชี่ยวชาญและปราชญ์ท้องถิ่น พบว่า เนื้อหาที่ควรนำมาสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมนั้นควรเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและอยู่ในท้องถิ่นของนักเรียน

ชุมชนบ้านหินตั้งมีการดำเนินวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับมรดกทางวัฒนธรรม มรดกทางธรรมชาติที่มีมาช้านาน ซึ่งเหมาะแก่การนำมาจัดทำภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติมาบูรณาการ พัฒนาเป็นหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และนำเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านหินตั้งมาใช้เป็นบทเรียนสำหรับการอ่านจับใจความ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและเป็นการส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชนในหมู่บ้านหินตั้ง

จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนบ้านหินตั้ง จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความสุข สนุกกับการเรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นเนื้อหาสะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ ก่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองเพิ่มมากขึ้น

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใชหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพในระดับมาก
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ โดยการใชหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนบ้านหินตั้ง จังหวัดอุตรธานี ปกการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน
2. ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
3. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.1 คุณภาพของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
 - 3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
 - 3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
4. ระยะเวลาในการทดลอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลา 6 คาบ คาบเรียนละ 2 ชั่วโมง

วิธีดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามกระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

1. การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนและวิธีดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ โครงสร้าง การจัดทำสาระเพิ่มเติม วิเคราะห์สาระมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

1.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านหินตั้ง จังหวัดอุตรธานี ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ภูมิทัศน์ อาณาเขตติดต่อ ตำนาน เรื่องเล่า ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น จากการสำรวจสภาพจริง การสอบถามผู้รู้ และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.4 วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหาสำหรับนำมาสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

1.5 สร้างเอกสารประกอบหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับหน่วยการเรียนรู้ มุ่งประกอบหลักสูตรที่สำคัญ ได้แก่ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ โครงสร้างเนื้อหา อัตราเวลาเรียน แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

1.6 กำหนดเนื้อหาที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นจำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) หมู่บ้านของเรา 2) ภูมิปัญญาหมอนวดเท้าไฟ 3) ภูมิปัญญาช่างตีเหล็ก 4) เกือบในบ้านฉัน 5) ภูมิปัญญาหมอน้ำมนต์ และ 6) น้ำพุร้อนหินตั้งและชาผักโขม

1.7 กำหนดการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยเลือกใช้รูปภาพที่เหมาะสมกับเนื้อหาและระดับชั้นของนักเรียน เพื่อเพิ่มความสนใจให้กับนักเรียนและเกิดเขาใจเนื้อหาชัดเจนยิ่งขึ้น

1.8 จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้

1.9 นำเอกสารประกอบหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบและให้คำแนะนำ ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเอกสารประกอบหลักสูตร ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Srisa-ard, 2004)

2. การสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนและวิธีดำเนินงานวิจัย ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาโดยศึกษาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลในแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 วิเคราะห์มาตรฐานและสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อเป็นกรอบเนื้อหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 กำหนดการจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด 12 ชั่วโมง ซึ่งได้มุ่งปลูกฝังและสร้างลักษณะนิสัย อันพึงประสงค์ให้นักเรียน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ (K) ได้แก่ ความรู้และเข้าใจการอ่านจับใจความและความรู้เกี่ยวกับภูมิ

ปัญหาท้องถิ่น 2) ด้านเจตคติ (A) ได้แก่ การเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านจับใจความและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง
3) ด้านทักษะ (P) ได้แก่ การเกิดความชำนาญในการอ่านจับใจความ กระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความและลำดับการอ่านขั้นสูงต่อไป

2.4 กำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียน กำหนดคะแนนและเกณฑ์การประเมินตามความสามารถของนักเรียน

2.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบที่วางไว้ ด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 12 ชั่วโมง มีเนื้อหาสาระ จำแนกตามหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงโครงสร้างเนื้อหาและจำนวนชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ย่อย	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
1	หมู่บ้านของเรา	2
2	ภูมิปัญญาหมอนวดเท้าไฟ	2
3	ภูมิปัญญาช่างตีมีด	2
4	เกลือในบ้านฉัน	2
5	ภูมิปัญญาหมอน้ำมนต์	2
6	น้ำผุดหินตั้งและชาผักโชน	2
รวม		12

2.6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบที่วางไว้ ด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 12 ชั่วโมง มีเนื้อหาสาระที่นำมาสร้าง ดังนี้ ข้อมูลทั่วไป ภูมิทัศน์ อาณาเขตติดต่อ ตำนาน เรื่องเล่า ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น จำแนกตามหน่วยการเรียนรู้ นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง โดยใช้แบบประเมินคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Srisa-ard, 2004)

2.7 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ควบคู่กับหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบการเรียนทุกชั้นตอน

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนและวิธีดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความกับสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ก่อนการทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

2. ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้

3. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

4. นำคะแนนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติแบบ $t - test$ for dependent

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอนโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาตำรา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมิน
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินจากหนังสือ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน
4. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Scale) (Srisa-ard, 2004) โดยแบ่งเป็นคำถามด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 4 ข้อ คำถามด้านกระบวนการ จำนวน 4 ข้อ และคำถามด้านผลผลิต จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งหมด 12 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประมวลผล ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แสดงว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้ได้

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอน โดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

7. นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่เก็บรวบรวมได้ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคะแนนตามเกณฑ์ 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Scale) (Srisa-ard, 2004)

ผลการวิจัย

1. การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ผังมโนทัศน์ หน่วยการเรียนรู้ และเอกสารประกอบหลักสูตรเพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง มีองค์ประกอบสำคัญ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ มี 3 ขั้นตอน คือ ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน ชั้นสรุป สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผลคุณภาพของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้งจากผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่า โดยรวมทั้งหมดมีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.05) และคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวมทั้งหมดมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.04)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน จากการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนมีค่า ($\bar{x} = 30.56$, S.D. = 1.16) หลังเรียนมีค่า ($\bar{x} = 50.8$, S.D. = 1.18)

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยรวมทั้งมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.01) ทั้งนี้ มีความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่น ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.04) รองลงมา ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.05) และด้านวัดผลและประเมินผล ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.02) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยรวมทั้งหมดมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.05) และคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมทั้งหมดมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.04)

2. ผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ โดยการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนมีค่า ($\bar{x} = 30.56$, S.D. = 1.16) หลังเรียนมีค่า ($\bar{x} = 50.8$, S.D. = 1.18)

3. ความพึงพอใจของสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาต่อการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.02)

อภิปรายผล

1. การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา คุณภาพของหลักสูตรโดยรวมทั้งหมดมีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.05) และการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.04) ทั้งนี้ อาจเป็นผลเนื่องมาจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านกระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ โครงสร้างการจัดทำสาระเพิ่มเติม วิเคราะห์สาระมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านหินตั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรและให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน หลักสูตรได้ผ่านการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ และประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งมีระดับคุณภาพในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Masmeatathip and Thamrongsoththisakul (2018) ได้สร้างหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแบบเน้นกระบวนการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กรณีศึกษาภูมิปัญญาด้านภัยพิบัติน้ำท่วม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า หลักสูตรได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการใชหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนมีค่า ($\bar{x} = 30.56$, S.D. = 1.16) หลังเรียนมีค่า ($\bar{x} = 50.8$, S.D. = 1.18) ทั้งนี้ อาจเป็นผลเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาใช้กระบวนการอ่านเพื่อจับใจความในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านหินตั้ง ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียนในชุมชน โดยใช้เนื้อหาและแบบฝึกหัดที่มีความสอดคล้องและน่าสนใจ ใช้รูปภาพประกอบที่เหมาะสม ซึ่งการจัดเนื้อหาในการเรียนรู้นั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suriyarunsan (2012) ที่พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบฝึกที่เป็นเรื่องใกล้ตัวมีรูปภาพประกอบสวยงามทำให้นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นต้องการเรียน และปฏิบัติกิจกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ของแบบฝึกการอ่านจับใจความเพราะการพัฒนาแบบฝึกมีการเลือกเนื้อหาที่หลากหลายอยู่ในความสนใจของผู้เรียน

3. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการสอนโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในด้านต่างๆ ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.02) ทั้งนี้ อาจเป็นผลเนื่องมาจากเนื้อหาการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิตจริงของคนในชุมชน นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องใกล้ตัวที่อยู่ในท้องถิ่น มีภาพประกอบที่สวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bumroongsri

(2005) ที่พบว่า การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน หรือนิทานที่สร้างขึ้นด้วยการเรียบเรียงเป็นบทหรือโครงเรื่องที่ไพเราะ และมีภาพประกอบสวยงาม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ช่วยให้นักเรียนสนใจอยากอ่านหนังสือ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chawshoti (2008) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์จากใยกล้วย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีความพอใจในระดับมาก เนื่องจากในการพัฒนาหลักสูตรผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนเชื่อถือได้ ซึ่งตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและวัยของผู้เรียนสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้สอนควรทำข้อตกลงกับนักเรียนเรื่องความกล้าแสดงออกในเรื่องของการซักถามหรือแสดงความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ของหมู่บ้านตนเอง โดยไม่ให้นักเรียนคิดว่าภูมิปัญญาของหมู่บ้านตนเองนั้นเป็นสิ่งที่ล้าสมัย

1.2 ข้อสังเกตจากการสอน พบว่า ขณะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบอุปสรรคในการเรียนเนื่องมาจากความแตกต่างกันระหว่างบุคคล ดังนั้น ครูผู้สอนต้องคอยชี้แนะหรืออธิบายช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง การเรียนการสอนอาจสอนเกินเวลาที่กำหนดในกรณีที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ กิจกรรมบางอย่างอาจต้องใช้เวลาแนะนำอธิบายหรือยกตัวอย่าง ซึ่งครูอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม โดยอาจให้ทำแบบฝึกหัดบางส่วนและนำไปฝึกในชั่วโมงต่อไป

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรให้ความสำคัญกับองค์ความรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น โดยการประสานงานกับชุมชน ในการเรียนเชิญปราชญ์ชาวบ้านและประชาชนในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรจนถึงการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นในลักษณะการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา สาระการเรียนรู้ศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทอื่นๆ เช่น การทำงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมในด้านต่างๆ โดยอาจทำในระดับช่วงชั้นที่สูงขึ้นตามความเหมาะสม

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาในการประกอบอาชีพด้านอื่นๆ มาพัฒนาเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น

References

- Baan Hintang School. (2017). *Student achievement assessment report Baan Hintang School, Udon Thani year 2017*. Udon Thani: Baan Hintang School. [in Thai]
- Bamroongsri, G. (2005). *The effects of using aesop's fables on the development of understanding of listening and questioning of Prathomsuksa 1 students at Wat Municipality, Wat Phra Jariya Nakhon Sawan Province* (Master thesis). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai]
- Chawshoti, C. (2008). *Development of local curriculum professional learning and technology for banana fibers Mattayom 3* (Independent study). Phitsanulok: Naresuan University. [in Thai]
- Khuhapinant, C. (1999). *Reading and reading promote*. Bangkok: Silapabannakarn. [in Thai]
- Ministry of Education. (2010). *National Education Act B.E. 2542 (1999) and Amendments (Second National Education Act B.E. 2545 (2002))*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. [in Thai]
- Ministry of Education. (2008). *Core Curriculum for Basic Education A.D. 2008*. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand. [in Thai]
- Muannin, W. (1998). *Reading comprehension* (2nd ed.). Bangkok: Suviriyasarn. [in Thai]
- Office of the National Education Commission. (1998). *The promotion of Thai wisdom in organizing education*. Bangkok: Pimdee. [in Thai]
- Masmeatathip, T., & Thamrongsotthisakul, W. (2018). The development of process-based curriculum enhancing learning folk wisdom against flooding: A case of Bangrakum District, Phitsanulok. *Journal of Education Naresuan University*, 20(4), 82 – 94. [in Thai]
- Srisa-ard, B. (2004). *Statistical methods for research*. Bangkok: Suviriyasarn. [in Thai]
- Suriyarunsan, R. (2012). *Development of reading comprehension exercises for Mathayomsuksa 1 students using local information in Phetchaburi Province* (Master thesis). Bangkok: Silpakorn University. [in Thai]
- Thammasonthi, P., & Sittisomboon, M. (2018). Development of additional course curriculum on “Chalawan Legend” Phichit Province in the learning area of Thai language for grade 7 students. *Journal of Education Naresuan University*, 20(3), 148 – 161. [in Thai]